

(Ανά)διαμορφώνοντας τη γειτονιά των Σεπολίων: δίκτυο μονάδων φιλοξενίας παιδιών, εφήβων και συμπληρωματικών λειτουργιών γύρω από την πλατεία Κολοκυνθού

Περσεφόνη Βλαχούτσικου, Χριστιάνα Παπαδογεώργη - 27/04/2026

Διπλωματική Εργασία

Φοιτήτριες: Περσεφόνη Βλαχούτσικου, Χριστιάνα Παπαδογεώργη

Επιβλέπων καθηγητής: Γιώργος Αγγελής

Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών

Ημερομηνία Παρουσίασης: 12/07/2024

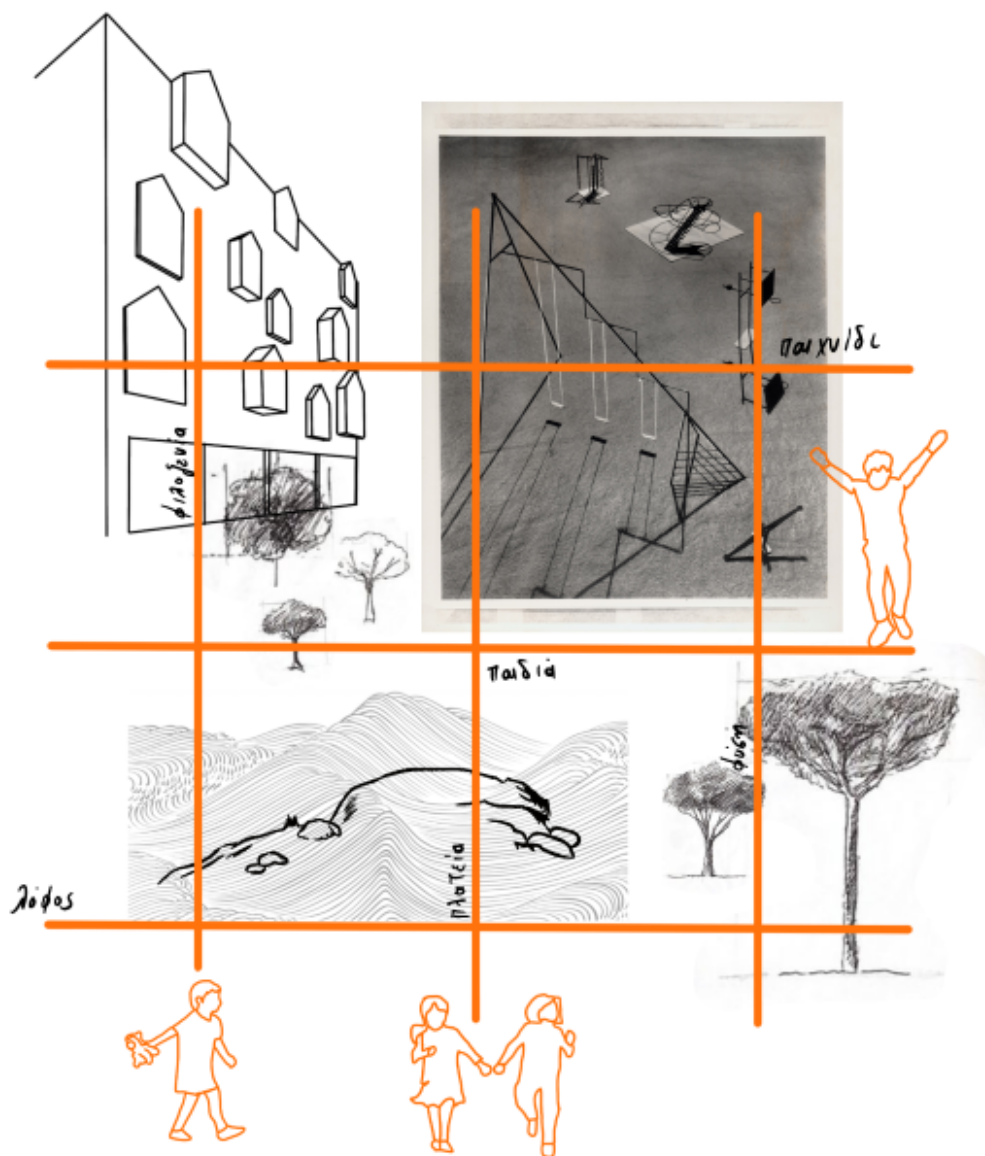
Η παρούσα διπλωματική αποτελεί μια αστική παρέμβαση στη γειτονιά των Σεπολίων. Πρόκειται για μια κεντρική περιοχή που συνορεύει με την ακαδημία Πλάτωνος και τον λόφο Κολωνού. Σε ευρύτερη κλίμακα βρίσκονται το πεδίο του Άρεως καθώς και η πλατεία Καραϊσκάκη στο Μεταξουργείο. Οι κύριοι οδικοί άξονες γύρω από την περιοχή που εστιάζουμε είναι η λεωφόρος Κηφισού καθώς και η οδός Λένορμαν. Συγκεκριμένα, η έρευνά μας εκτυλίσσεται γύρω από τα οικοπέδα που περικλείουν την πλατεία Κολοκυνθού, η οποία αποτελεί το κέντρο της σύνθεσής μας και βασικό συστατικό της πόλης.

Περπατώντας στη γειτονιά των Σεπολίων, παρατηρούμε πως αποτελείται κυρίως από κατοικίες. Αρκετά είναι και τα πάρκα και οι πλατείες, όπως η πλατεία Κολοκυνθού, το πάρκο του κολυμβητηρίου, το πάρκο δίπλα στη μικρή εκκλησία αλλά και το πάρκο του λόφου Σκουζέ. Σε εκείνες τις πράσινες εκτάσεις δεν λείπουν τα σχολεία της γειτονιάς. Γύρω από την πλατεία Κολοκυνθού υπάρχουν πέντε άκτιστα οικοπέδα. Στα τρία από αυτά, σχεδιάζουμε ένα κέντρο φιλοξενίας και προστασίας ασυνόδευτων παιδιών.

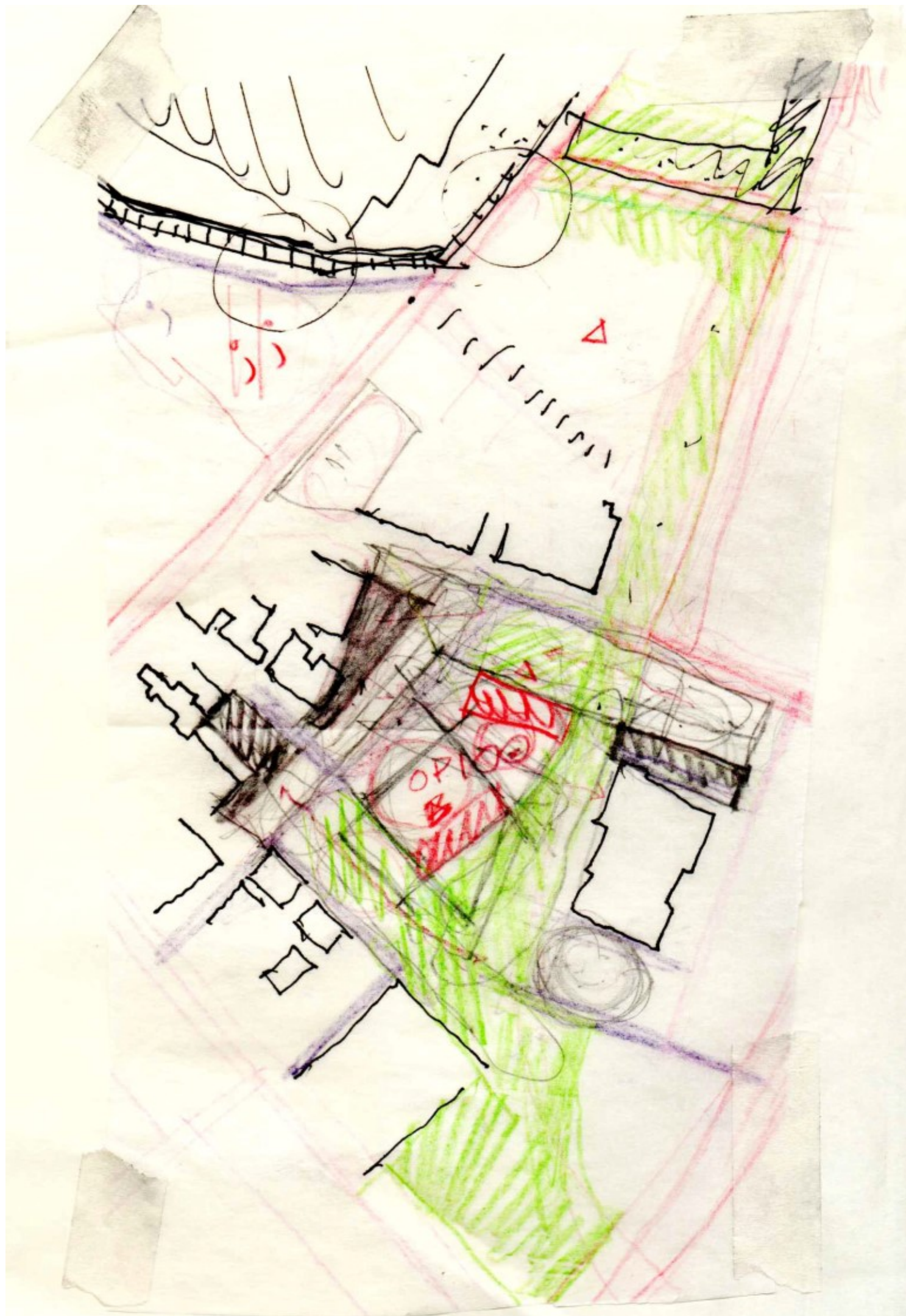
τα παιδιά
έχουν φωνή.

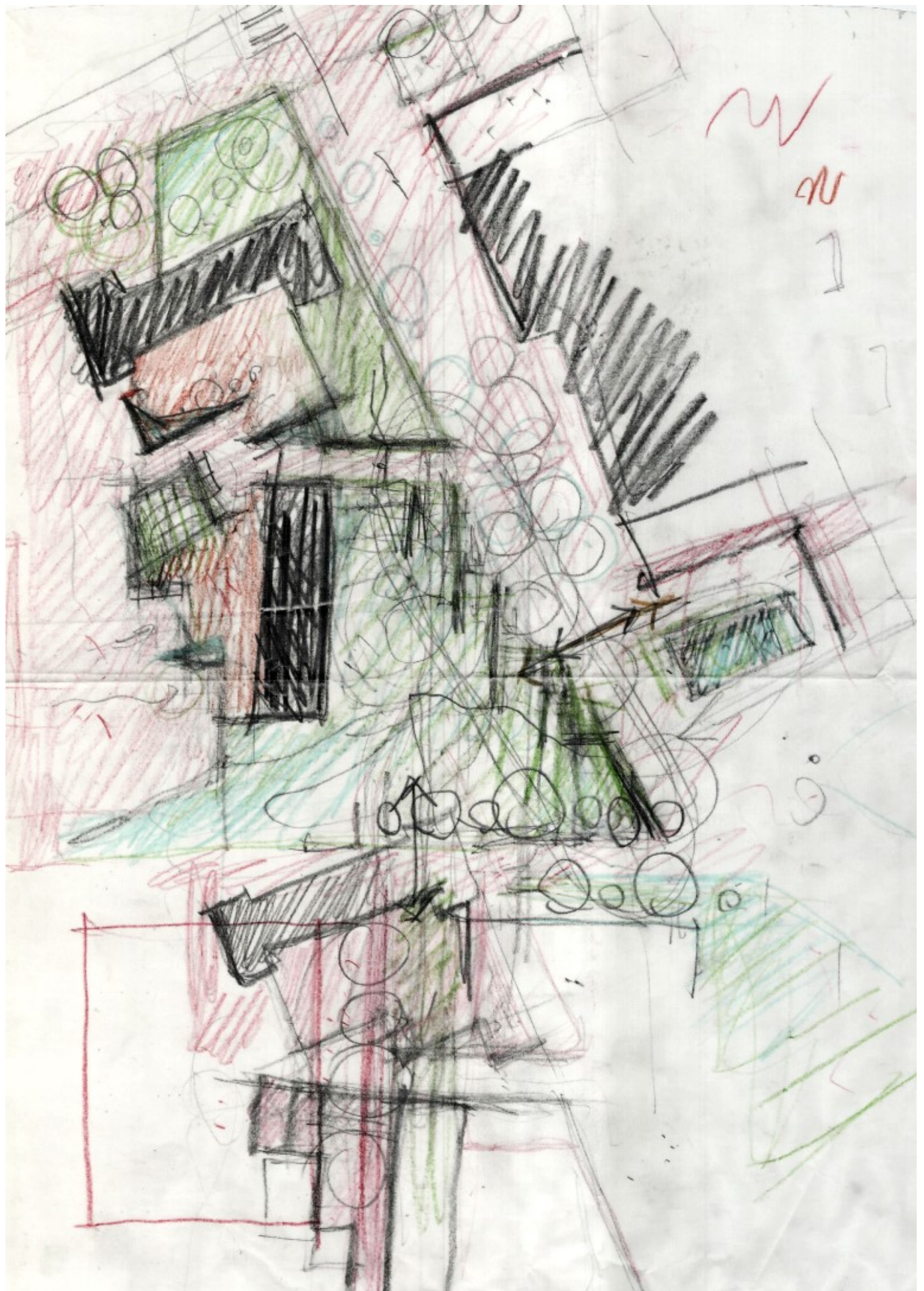

Μελετάμε τα κτίρια και την πλατεία ως κομμάτια ενός δικτύου χρήσεων, λειτουργιών και κοινωνικών σχέσεων. Όλα τα μέρη αυτού του δικτύου λειτουργούν συμπληρωματικά και πάντα σε σχέση με τα υπόλοιπα στοιχεία. Έτσι, δεν μελετάμε κάθε κτίριο ή την πλατεία ξεχωριστά, σαν αυτόνομα κομμάτια, αλλά προσπαθούμε να βρούμε ένα γενικό σχέδιο κάτοψης (masterplan) που να εντάσσει όλη τη σύνθεση.

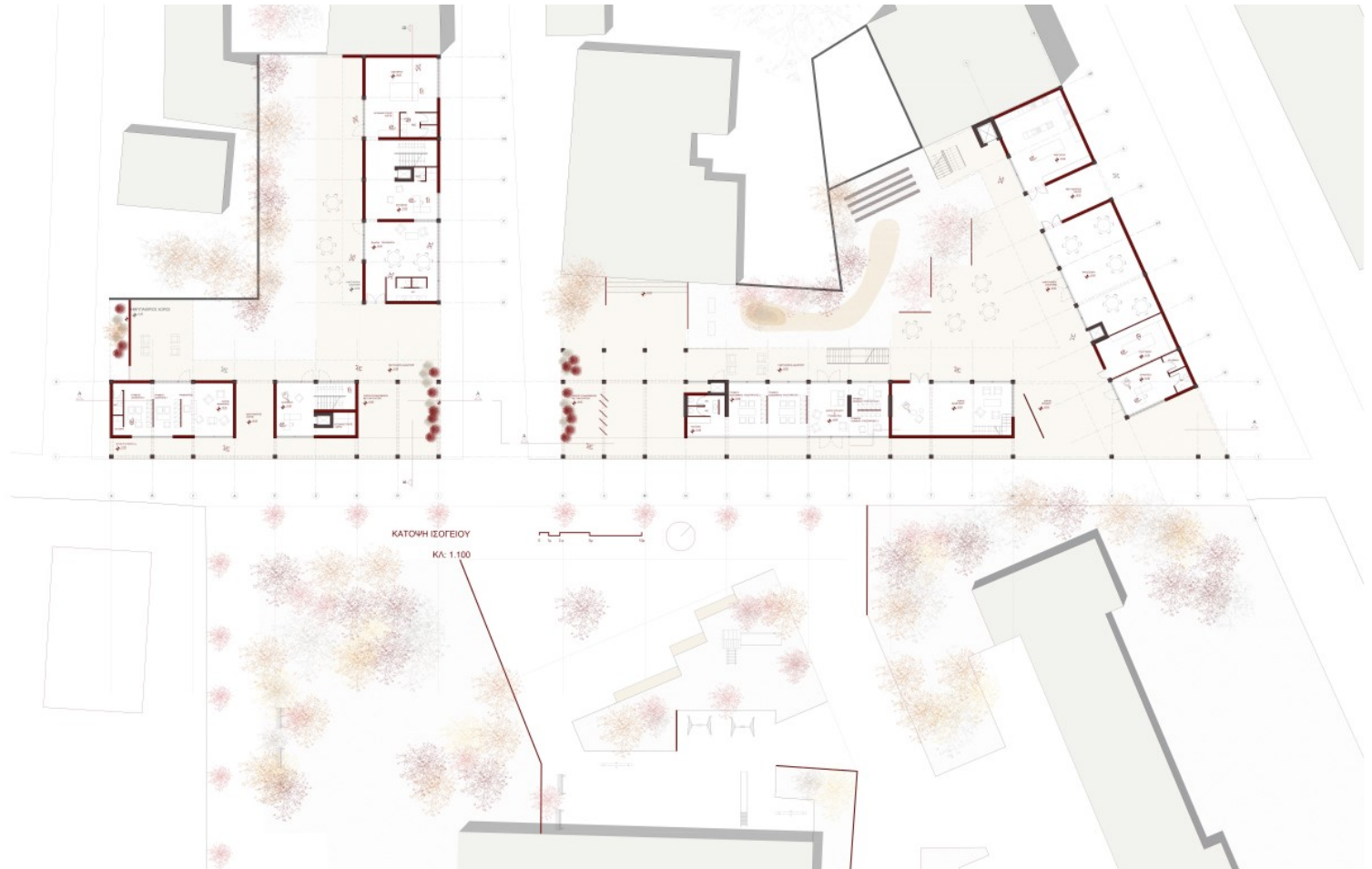

Πώς λειτουργεί λοιπόν το δικό μας κέντρο προστασίας και φιλοξενίας ασυνόδευτων;

Ένας από τους βασικούς μας στόχους ήταν η αποφυγή δημιουργίας ενός ιδρυματοποιημένου μοντέλου φιλοξενίας. Επίσης, σημαντικό στόχο αποτέλεσε η σύνδεση με την πλατεία και τα απέναντι κτίρια συμπληρωματικών λειτουργιών της γειτονιάς και των σχολείων. Δημιουργούμε μονάδες βραχυπρόθεσμης κατοίκησης, τύπου συλλογικής κατοίκησης ή φοιτητικής εστίας για τα μεγαλύτερα παιδιά. Διαχωρίζουμε σχεδιαστικά τα παιδιά μικρότερων ηλικιών σε σχέση με τις μεγαλύτερες ηλικίες ώστε να προσαρμόζονται στις ανάγκες, στην κλίμακά τους και τις επιθυμίες τους. Μεγάλη σημασία δίνουμε στην ένταξη της ψυχολογικής υποστήριξης με τη μορφή ομαδικών και ατομικών συνεδριών και παιχνιδιού. Δίνουμε έμφαση στους κοινόχρηστους χώρους συνάντησης, τόσο στους εσωτερικούς (καθιστικό, χώροι απασχόλησης, βιβλιοθήκη) όσο και εξωτερικούς (ημιυπαίθρια καθιστικά, στοές), για την παραγωγή κοινωνικών σχέσεων και την προώθηση της συλλογικότητας και ενός κοινοτικού τρόπου κατοίκησης. Τέλος, εντάσσουμε μονάδες φροντιστών κοντά στα παιδιά για τη δημιουργία σχέσεων και τη φροντίδα τους.

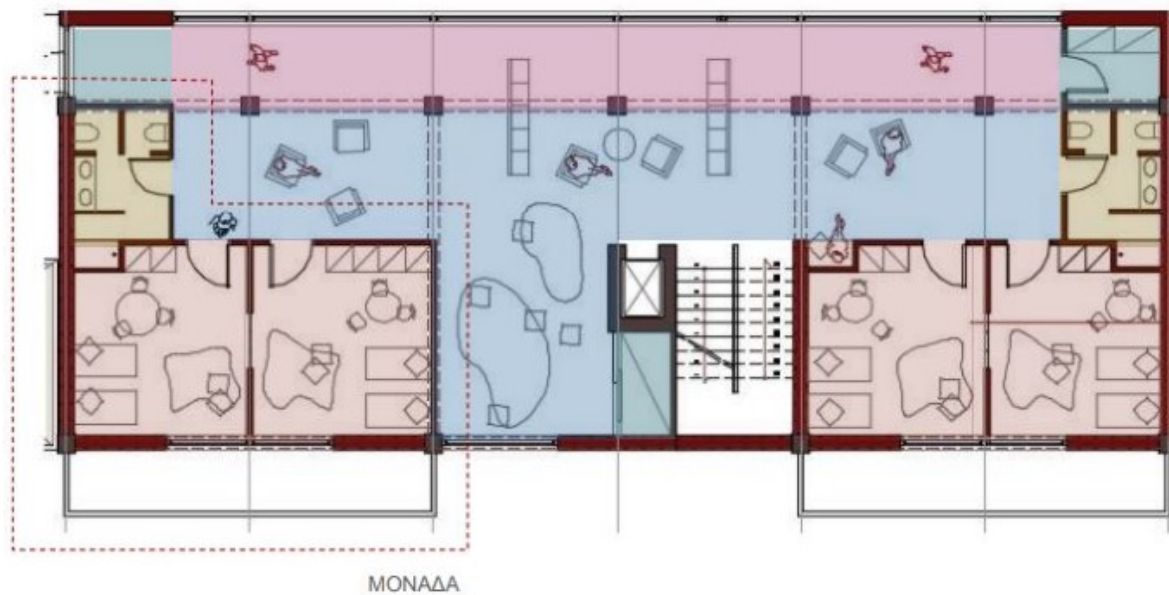

ΟΙΚΟΠΕΔΟ Α

Διαμόρφωση μονάδων

Ηλικίες 6-11

ΟΙΚΟΠΕΔΟ Β

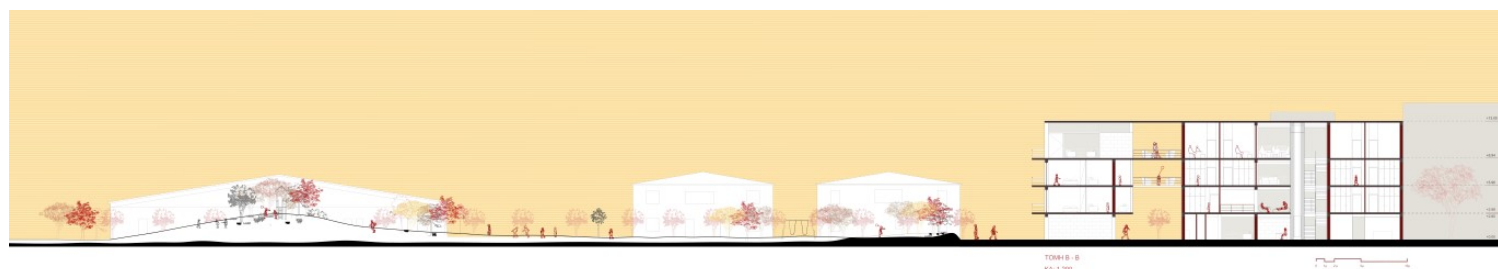
Διαμόρφωση μονάδων

Ηλικίες 12-18

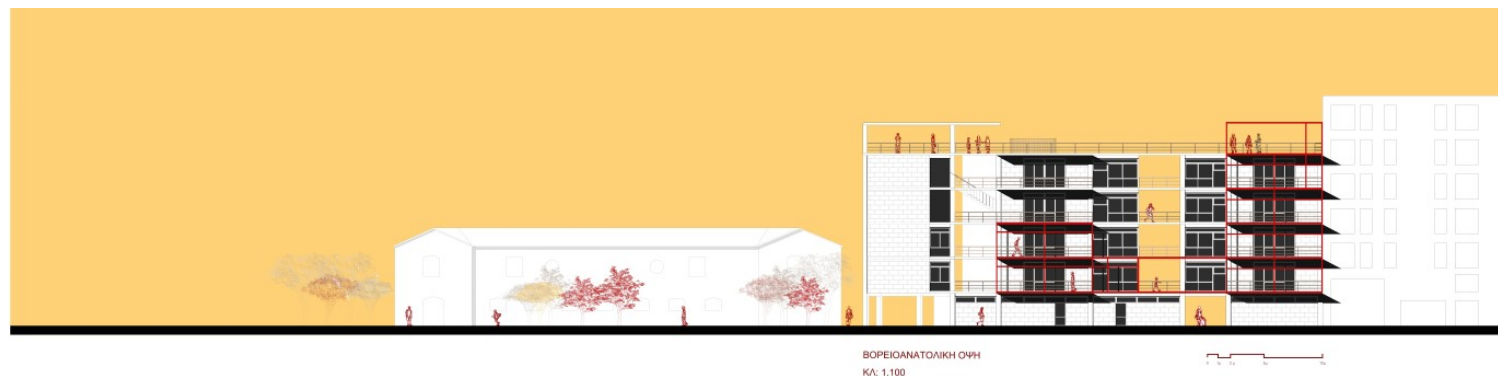

Η συνθετική μας έρευνα δεν θα μπορούσε να έχει ολοκληρωθεί χωρίς την αναζήτηση του τρόπου σύνδεσης των χώρων μέσα από την τομή. Όπως φαίνεται και στα σχέδια, γίνεται αντιληπτή τόσο η σύνδεση των επιπέδων όσο και των κτιρίων μεταξύ τους. Δημιουργούνται διώροφοι χώροι που αφορούν τον χώρο παιχνιδιού του κτιρίου Α, και το καθιστικό του κτιρίου Β, ενώ παρατηρούνται επίσης στους χώρους καθιστικού, στις μονάδες, και στον χώρο προβολής ταινιών του κτιρίου Γ. Επίσης, προσπαθώντας να βρούμε λύσεις σύνδεσης των δύο οικοπέδων, δημιουργούμε μια εναέρια, υπαίθρια διαδρομή, η οποία ενώνει τα κτίρια στο επίπεδο του τρίτου ορόφου. Με αυτόν τον τρόπο, οι διάδρομοι αποτελούν μια συνολική πορεία, μια ενιαία κίνηση που διαπερνά τα κτίρια ταυτόχρονα.

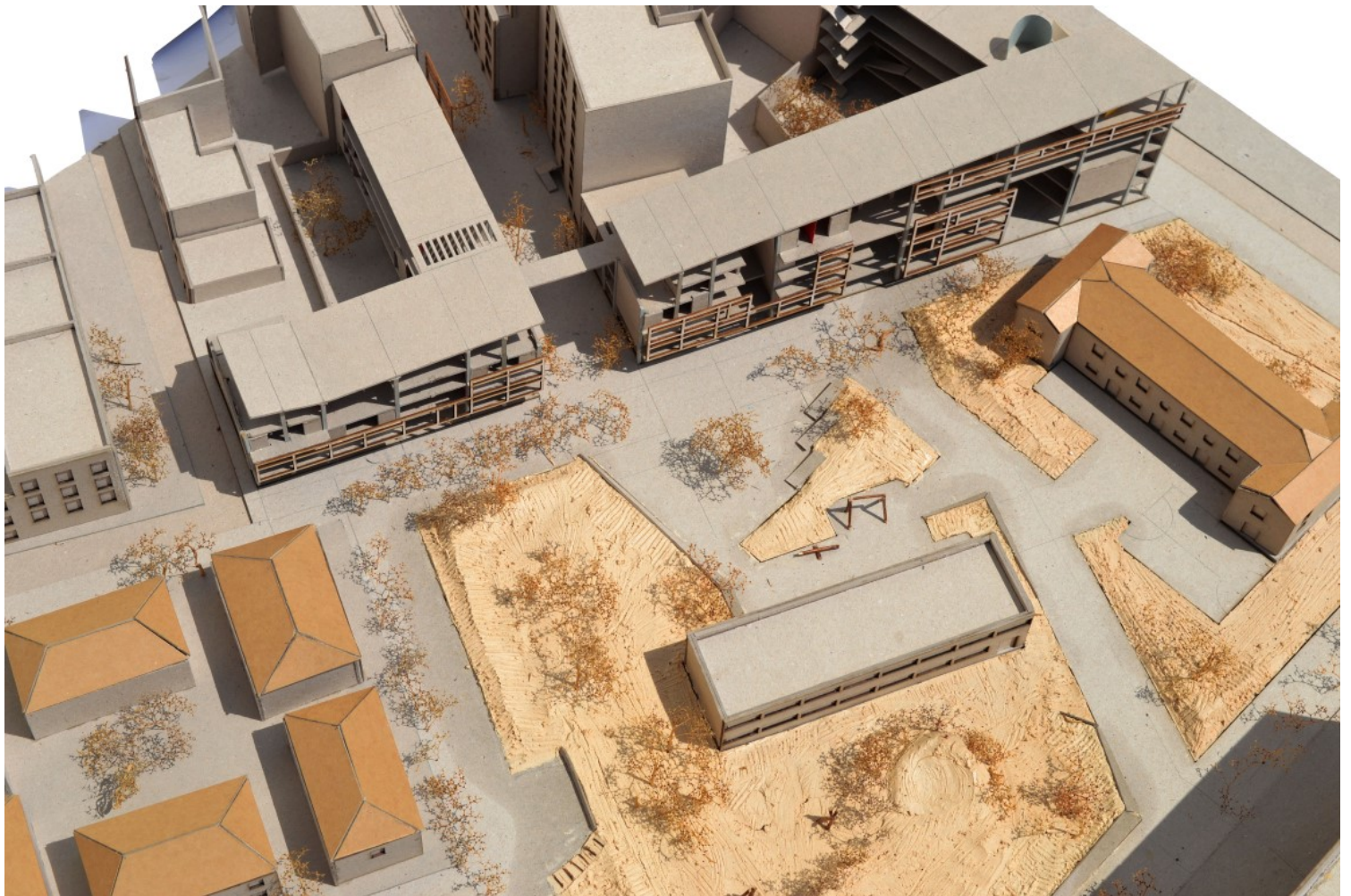

Η αναζήτηση της όψης αποτέλεσε επίσης πολύ σημαντικό κομμάτι της συνθετικής διαδικασίας που ακολουθήσαμε. Για τον περιπατητή, οι όψεις που δημιουργήθηκαν αποτελούν την πρώτη επαφή με τα κτίρια σε σχέση με τη γειτονιά. Για αυτό τον λόγο, οι αυλές των κτιρίων τοποθετούνται στο πίσω μέρος του οικοπέδου, ενώ στο μπροστινό κομμάτι του ισογείου εξελίσσεται μια διαμήκης στοά. Επιπλέον, όπως φαίνεται στα σχέδια, δίνεται ιδιαίτερη σημασία στο μοτίβο των υποστυλωμάτων των κτιρίων. Με βάση τις αποστάσεις μεταξύ τους, τοποθετούνται οριζόντια και κάθετα μεταλλικά στοιχεία, τα οποία εμφανίζονται στην όψη ως ένα συνολικό πλέγμα που “αγκαλιάζει” και ενοποιεί τα κτίρια των δύο οικοπέδων μεταξύ τους. Τα οριζόντια κομμάτια λειτουργούν ως περσίδες που σκιάζουν τους εσωτερικούς χώρους. Λειτουργούν σαν ένα παραπάνω φίλτρο ιδιωτικότητας από τη ζωή της πόλης. Τέλος, αξίζει να τονίσουμε πως ακόμα ένα έντονο στοιχείο της όψης είναι οι στέγες που σχηματίζονται. Υψώνονται σταδιακά, και μοιάζουν σαν να βρίσκονται σε μια συνέχεια μεταξύ τους, ακολουθώντας τα ύψη των κτιρίων της γειτονιάς.

The present project is an urban intervention in the neighborhood of Sepolia, specifically in the area of Kolokynthou Square. It involves the construction of buildings with different uses on five parcels, as well as an intervention in the surrounding square. On three of these five parcels, we designed a center for the accommodation and protection of unaccompanied children. The buildings on the first parcel will house children aged 6-11, on the second one, children aged 12-18, and on the third one, children along with their mothers. Beyond meeting the basic needs of the residents (shelter, food, etc.), the creation of other spaces for the psychological, social, and legal support of the individuals is planned. Emphasis is also placed on communal spaces, both indoors (living rooms, libraries,) and outdoors aimed at fostering social relationships, promoting collectivity, and a communal way of living. The intervention in the square mainly concerns the reconfiguration of movement flows, rest and relaxation areas, playgrounds, green spaces, as well as the pedestrianization of certain neighboring streets. It is designed in such a way as to facilitate access for all the neighborhood's residents and, more importantly, to make the square a key meeting point for interaction among all the people who live in and appropriate the neighborhood. The other two buildings house complementary functions for the neighborhood and nearby schools. Some of these functions include multipurpose spaces, rooms for supplementary lessons and language courses, a community kitchen, and a youth center.